

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 48

Vydána dne 23. prosince 1969

Cena

OBSAH:

155. Ústavní zákon, kterým se mění a doplňuje hlava osmá Ústavy
156. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 36/1964 Sb., o organizaci soudů a o volbách soudců
157. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 142/1961 Sb., o kárné odpovědnosti soudců z povolání
158. Zákon, kterým se doplňují a mění občanský soudní řád, notářský řád a zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním
159. Vládní nařízení České socialistické republiky o kulturních fondech, o příspěvcích příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců kulturním fondům, o příspěvcích za užití volných děl literárních, vědeckých a uměleckých a o příspěvcích uživatelů děl

155

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 17. prosince 1969,

kterým se mění a doplňuje hlava osmá Ústavy

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

§ 1

Hlava osmá Ústavy (ústavního zákona č. 100/1960 Sb.) se mění a doplňuje takto:

1. Článek 98 zní:

„(1) Soudnictví v Československé socialistické republice vykonávají volené a nezávislé soudy.

(2) Soudy jsou: Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, Nejvyšší soud České socialistické republiky, Nejvyšší soud Slovenské socialistické republiky, krajské a okresní soudy a vojenské soudy.

(3) Ustanovení týkající se krajských a okresních soudů se vztahují též na soudy se stejnou působností, avšak jinak označené.

(1) Působnost soudů při přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí správních orgánů stanoví zákon Federálního shromáždění.“

2. Článek 99 zní:

„(1) Nejvyšším soudním orgánem v Československé socialistické republice je Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, který sleduje rozhodování nejvyšších soudů republik, dozírá na zákonnost rozhodování všech soudů a zabezpečuje jeho jednotnost tím, že

- a) rozhoduje o řádných opravných prostředcích proti rozhodnutím vojenských soudů v případech stanovených zákonem,
- b) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona proti rozhodnutím nejvyšších soudů republik a všech vojenských soudů,

c) zaujímá stanoviska k zajištění jednotného výkladu zákonů.

(2) Nejvyšší soud Československé socialistické republiky dále rozhoduje o uznání rozhodnutí cizozemských soudů na území Československé socialistické republiky, v případech stanovených zákony o řízení před soudy a před státními notářstvími určuje příslušnost soudů a státních notářství a rozhoduje kompetenční spory a v případech určených zákonem přezkoumává zákonnost rozhodnutí federálních orgánů státní správy. Nejvyšší soud Československé socialistické republiky přezkoumává zákonnost pravomocných rozhodnutí, kterými byl uložen trest smrti; výjimky může stanovit zákon Federálního shromáždění pouze v řízení státním nebo v řízení před soudy za branné pohotovosti státu.

(3) V České socialistické republice je nejvyšším soudním orgánem Nejvyšší soud České socialistické republiky, ve Slovenské socialistické republice je nejvyšším soudním orgánem Nejvyšší soud Slovenské socialistické republiky. Nejvyšší soud republiky dozírá na zákonnost rozhodování všech ostatních soudů republiky.

3. Článek 100 zní:

„(1) V řízení před soudem rozhoduje senát nebo jediný soudce. Zákony upravující řízení před soudy stanoví, u kterých senátů a v kterých věcech se účastní rozhodování soudci z lidu a v kterých věcech rozhoduje jediný soudce; jako jediný soudce může rozhodovat toliko soudce z povolání.

(2) Soudci z povolání a soudci z lidu jsou si při rozhodování rovní.

(3) Soudem prvního stupně je zpravidla okresní soud.“

4. Článek 101 zní:

„(1) Soudce Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky a soudce z povolání vojenských soudů volí Federální shromáždění; soudce Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky zvolí zpravidla ze stejného počtu občanů České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky. Soudce nejvyšších soudů republik a soudce z povolání krajských a okresních soudů volí národní rada příslušné republiky.

(2) Předsedu a místopředsedu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky volí ze soudců tohoto soudu Federální shromáždění. Jestliže předsedou Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky zvolilo občana České socialistické republiky, zvolí místopředsedou občana Slovenské socialistické republiky, nebo naopak.

(3) Soudci z lidu krajských a okresních soudů jsou voleni národními výbory; volby soudců z lidu vojenských soudů upraví zákon.

(4) Soudci z povolání jsou voleni na dobu deseti let; soudci z lidu jsou voleni na dobu čtyř let.

(5) Soudci mohou být odvoláni orgánem, který je zvolil. Podmínky odvolání, jakož i podmínky jiného zániku funkce soudce před skončením volebního období, stanoví zákony upravující volby soudců.“

5. Z článku 102 se vypouští odstavec 2.

6. Dosavadní znění článku 104 se na konci doplňuje slovy „Československé socialistické republiky“ a označuje se jako odstavec 1.

Připojuje se k němu odstavec 2, který zní:

„(2) Prokuratura se člení na Generální prokuraturu Československé socialistické republiky, Generální prokuraturu České socialistické republiky, Generální prokuraturu Slovenské socialistické republiky a na nižší články, které stanoví zákon Federálního shromáždění. V čele generálních prokuratur republik stojí generální prokurátoři republik.“

7. Článek 105 zní:

„(1) Generálního prokurátora Československé socialistické republiky jmenuje a odvolává prezident Československé socialistické republiky. Jestliže generálním prokurátorem Československé socialistické republiky je občan České socialistické republiky, bude jeho prvním náměstkem jmenován občan Slovenské socialistické republiky, nebo naopak.

(2) Generálního prokurátora republiky jmenuje a odvolává předsednictvo národní rady příslušné republiky. Návrh na jmenování generálního prokurátora republiky podává generální prokurátor Československé socialistické republiky, který také může předsednictvu národní rady příslušné republiky navrhnout, aby generálního prokurátora republiky odvolalo.

(3) Generální prokurátor Československé socialistické republiky je odpovědný Federálnímu shromáždění, které může prezidentu Československé socialistické republiky navrhnout, aby jej z funkce odvolal.

(4) Generální prokurátor republiky je v celém rozsahu své působnosti odpovědný národní radě příslušné republiky.“

8. Článek 106 zní:

„(1) Orgány prokuratury vykonávají své funkce nezávisle na místních orgánech. Při veškeré své činnosti se opírají o iniciativu pracujícího lidu a jeho organizací.

(2) Orgány Generální prokuratury Československé socialistické republiky a vojenských prokuratur jsou podřízeny generálnímu prokurátorovi Československé socialistické republiky. Generální

prokurátoři republik mu jsou podřízeni při výkonu dozoru nad důsledným prováděním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů vydaných orgány Československé socialistické republiky.

[³] Orgány prokuratury v České socialistické republice a ve Slovenské socialistické republice jsou podřízeny generálnímu prokurátorovi příslušné republiky. Generálnímu prokurátorovi Československé socialistické republiky jsou podřízeny výjimečně v případech stanovených v zákoně.“

9. Za čl. 106 se vkládá čl. 106a, který zní:

„Čl. 106a

Zprávy o stavu socialistické zákonnosti

[¹] Federální shromáždění projednává zprávy Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky a generálního prokurátora Československé socialistické republiky o stavu socialistické zákonnosti.

[²] Národní rada příslušné republiky projednává zprávy nejvyššího soudu republiky a generálního prokurátora republiky o stavu socialistické zákonnosti.“

§ 2

Rozhodnutí soudů, prokuratur a státních notářství jsou platná a vykonatelná v celé Československé socialistické republice.

§ 3

[¹] Federální shromáždění upravuje zákonem organizaci a činnost soudů a právní postavení soudců a justičních čekatelů, organizaci a činnost prokuratury a právní postavení prokurátorů, vyšetřovatelů a právních čekatelů prokuratury, or-

ganizaci a činnost státního notářství, řízení před ním a právní postavení státních notářů.

[²] Volbu a odvolávání soudců z lidu krajských a okresních soudů upraví zákony národních rad; volbu ostatních soudců, včetně vojenských, jejich ustanovování do funkcí a odvolávání upraví zákon.

[³] Zákon Federálního shromáždění může svěřit úpravu věcí uvedených v odstavci 1 zákonodárství republik. Pokud Federální shromáždění neupraví věci uvedené v odstavci 1 v celém rozsahu, mohou je národní rady upravit vlastním zákonodárstvím.

§ 4

[¹] Volební období Nejvyššího soudu, krajských a okresních soudů a vojenských soudů končí dnem, kdy budou zvoleni soudci podle tohoto ústavního zákona, nejpozději dnem 30. června 1970.

[²] Ustanovení předchozího odstavce se týká i soudců zvolených podle ústavního zákona č. 81/1968 Sb., jímž se přechodně upravují některé otázky voleb soudců, ve znění ústavního zákona č. 57/1969 Sb.

[³] Dokud nebudou ustaveny Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, Nejvyšší soud České socialistické republiky a Nejvyšší soud Slovenské socialistické republiky, vykonává jejich působnost dosavadní Nejvyšší soud.

§ 5

Zrušuje se ústavní zákon č. 81/1968 Sb. ve znění ústavního zákona č. 57/1969 Sb.

§ 6

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1970.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Ing. Černík v. r.

156

Z Á K O N

ze dne 17. prosince 1969,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 36/1964 Sb., o organizaci soudů a o volbách soudců

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Článek 1

Zákon č. 36/1964 Sb., o organizaci soudů a o volbách soudců, ve znění zákonů č. 29/1968 Sb., č. 170/1968 Sb. a č. 175/1968 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 1 odst. 1 zní:

„⁽¹⁾ Soudnictví vykonávají volené a nezávislé soudy Československé socialistické republiky, České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky.“

Soudy Československé socialistické republiky jsou: Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, vyšší vojenské soudy a vojenské obvodové soudy; v době branné pohotovosti státu též vyšší polní soudy a nižší polní soudy.

Soudy republik jsou: Nejvyšší soud České socialistické republiky, Nejvyšší soud Slovenské socialistické republiky, krajské soudy a okresní soudy.“

2. § 2 odst. 3 zní:

„⁽³⁾ Při ukládání a výkonu trestů mají soudy na zřeteli nejen potrestání pachatele, ale i jeho polepšení a převýchovu.“

3. § 3 odst. 1 písm. b) zní:

„b) rozhodují v trestním řízení o vině obviněného a ukládají zákonem stanovené tresty, popřípadě jiná opatření,“

4. § 3 odst. 1 písm. c) označuje se jako písmeno d) a vkládá se nové písmeno c) tohoto znění:

„e) v případech stanovených zákonem přezkoumávají zákonnost rozhodnutí jiných orgánů.“

5. § 5 zní:

„§ 5

⁽¹⁾ V řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce. Zákon stanoví, v kterých senátech a v kterých věcech se účastní na rozhodování

soudci z lidu. Zákon o soudním řízení stanoví, v kterých věcech rozhoduje samosoudce. Jako samosoudce může rozhodovat jen soudce z povolání.

⁽²⁾ Soudci z povolání a soudci z lidu jsou si při rozhodování rovni. Předsedou senátu může být jen soudce z povolání.“

6. § 6 se vypouští.

7. § 7 zní:

„§ 7

Soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí a jsou vázáni jedině právním řádem socialistického státu. Jsou povinni řídit se zákony a jinými právními předpisy a vykládat je v souladu se socialistickým právním vědomím.“

8. K § 8 se připojuje třetí odstavec tohoto znění:

„⁽³⁾ Rozhodnutí všech soudů působících v Československé socialistické republice jsou platná a vykonatelná na celém jejím území. Soudy České socialistické republiky a soudy Slovenské socialistické republiky poskytují si vzájemně právní pomoc. To platí i ve vzájemných vztazích soudů republik a soudů Československé socialistické republiky.“

9. § 13 zní:

„§ 13

Prokurátor se podle ustanovení o soudním řízení účastní na řízení u soudů a vykonává dozor nad důsledným prováděním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů.“

10. § 14 se vypouští.

11. § 15 zní:

„§ 15

⁽¹⁾ Okresní soud se skládá z předsedy soudu, popřípadě jeho náměstka (náměstků), dalších soudců z povolání a soudců z lidu.

(2) Okresní soud rozhoduje v senátech nebo samosoudcem. Samosoudcem může být jen soudce z povolání.

(3) Senáty okresního soudu se skládají ze soudce z povolání a ze dvou soudců z lidu."

12. § 16 zní:

„§ 16

Okresní soudy rozhodují jako soudy prvního stupně."

13. § 17 odst. 1 a 2 zní:

„(1) Předseda okresního soudu:

- a) může předsedat kterémukoli senátu,
- b) sleduje rozhodování všech senátů a samosoudců,
- c) vyřizuje stížností pracujících.

(2) Předseda okresního soudu vykonává správu okresního soudu, zejména zajišťuje jeho řádný chod po stránce kádrové, organizační, hospodářské a finanční a pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků okresního soudu."

14. Nad § 18 se vkládá nadpis: „Krajské soudy“ a § 18 zní:

„§ 18

(1) Krajský soud se skládá z předsedy soudu, jeho náměstka (náměstků), dalších soudců z povolání a soudců z lidu.

(2) Krajský soud rozhoduje v senátech.

(3) Senáty krajského soudu se skládají:

- a) ze dvou soudců z povolání a tří soudců z lidu, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně v trestních věcech,
- b) ze soudce z povolání a dvou soudců z lidu, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně v jiných věcech,
- c) ze tří soudců z povolání v ostatních případech."

15. § 19 zní:

„§ 19

(1) Krajské soudy dozírají na rozhodování všech soudů a státních notářství ve svém obvodu zejména tím, že rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, ve kterých rozhodovaly v prvním stupni okresní soudy nebo státní notářství.

(2) Další případy rozhodování krajských soudů upravují zákony o soudním řízení."

16. § 20 se vypouští.

17. § 21 odst. 1 a 2 zní:

„(1) Předseda krajského soudu:

- a) může předsedat kterémukoli senátu,

b) sleduje rozhodování všech senátů krajského soudu a okresních soudů v obvodu krajského soudu,

c) vyřizuje stížností pracujících.

(2) Předseda krajského soudu vykonává správu krajského soudu, zejména zajišťuje jeho řádný chod po stránce kádrové, organizační, hospodářské a finanční, pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků krajského soudu a řídí a kontroluje výkon správy okresních soudů."

18. Za § 21 se vkládají pod nadpisem „Nejvyšší soudy republik“ § 21a až § 21e tohoto znění

„§ 21a

(1) Nejvyšší soud republiky se skládá z předsedy soudu, jeho náměstků a dalších soudců z povolání.

(2) Nejvyšší soud republiky rozhoduje v senátech.

(3) Senáty nejvyššího soudu republiky se skládají ze tří soudců z povolání.

§ 21b

Nejvyšší soud republiky je nejvyšším soudním orgánem republiky. Vykonává dozor nad rozhodováním všech soudů zejména tím, že

- a) rozhoduje o odvoláních proti prvostupňovým rozhodnutím krajských soudů,
- b) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona v případech uvedených v zákonech o soudním řízení,
- c) rozhoduje v dalších případech, určených zákony o soudním řízení.

§ 21c

(1) Soudci z povolání nejvyššího soudu republiky tvoří podle úseku své činnosti trestní a občanskoprávní kolegia. Předsedy kolegií jsou náměstci předsedy nejvyššího soudu

(2) Předsedové kolegií organizují a řídí činnost kolegií a sledují rozhodování senátů v kolegiích. Zejména řídí jejich rozborovou činnost, navrhnou kolegiím zobecnění poznatků z rozhodování soudů, upozorňují je na nedostatky v rozhodování, navrhnou zaujetí stanovisek ke správnému výkladu zákonů a jiných právních předpisů a podávají plénu nejvyššího soudu zprávu o činnosti kolegií.

§ 21d

(1) Plénum nejvyššího soudu republiky se skládá z předsedy nejvyššího soudu, jeho náměstků a ostatních soudců z povolání. Platně se může usnášet za přítomnosti nejméně dvou třetin všech soudců z povolání nejvyššího soudu.

(2) Plénum nejvyššího soudu republiky zejména

- a) usnáší se na jednacím řádu nejvyššího soudu republiky,
- b) projednává a schvaluje zprávy předsedů kolegií nejvyššího soudu republiky o činnosti těchto kolegií a zaujímá stanoviska k závažným právním otázkám sporným mezi kolegií,
- c) projednává zprávy o účinnosti zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů a na jejich podkladě dává podněty k nové právní úpravě,
- d) projednává a schvaluje zprávy o stavu socialistické zákonnosti pro národní radu.

(5) Zasedání pléna nejvyššího soudu republiky jsou neveřejná. Zasedání pléna se může účastnit generální prokurátor příslušné republiky a ministr spravedlnosti příslušné republiky; na zasedání pléna je možno přizvat i vedoucí jiných státních orgánů a společenských organizací a s poradním hlasem předsedy krajských soudů.

§ 21e

(1) Předseda nejvyššího soudu republiky:

- a) může předsedat kterémukoli senátu,
- b) sleduje rozhodování senátů nejvyššího soudu republiky a všech krajských a okresních soudů a může dávat podněty k vydání rozhodnutí nebo stanoviska k zajištění jednotného výkladu zákonů,
- c) vyřizuje stížnosti pracujících,
- d) svolává plénum nejvyššího soudu, předsedá mu a určuje program jednání,
- e) vykonává správu nejvyššího soudu, zejména zajišťuje jeho řádný chod po stránce kádrové, organizační, hospodářské a finanční a pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků nejvyššího soudu.

(2) Náměstci předsedy nejvyššího soudu republiky zastupují předsedu nejvyššího soudu republiky způsobem stanoveným v jednacím řádu nejvyššího soudu republiky.

19. § 22 zní:

„§ 22

Vojenské soudy rozhodují o všech trestních věcech příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, válečných zajatců a dalších jiných osob, o kterých to stanoví zákon.“

20. § 23 zní:

„§ 23

(1) Vojenský obvodový soud se skládá z náčelníka, popřípadě zástupce (zástupců) náčelníka, dalších soudců z povolání a soudců z lidu.

(2) Vojenský obvodový soud rozhoduje v senátech nebo samosoudcem. Samosoudcem může být jen soudce z povolání.

(3) Senáty vojenského obvodového soudu se skládají ze soudce z povolání a ze dvou soudců z lidu.

(4) Vojenské obvodové soudy rozhodují jako soudy prvního stupně.“

21. Za § 23 se vkládá § 23a tohoto znění:

„§ 23a

(1) Náčelník vojenského obvodového soudu:

- a) může předsedat kterémukoli senátu,
- b) sleduje rozhodování všech senátů a samo-soudců,
- c) vyřizuje stížnosti pracujících.

(2) Náčelník vojenského obvodového soudu vykonává správu vojenského obvodového soudu, zejména zajišťuje jeho řádný chod po stránce kádrové, organizační, hospodářské a finanční a pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků vojenského obvodového soudu a plní další povinnosti, které vyplývají z jeho vojenského služebního poměru.“

22. § 24 zní:

„§ 24

(1) Vyšší vojenský soud se skládá z náčelníka, zástupce (zástupců) náčelníka, dalších soudců z povolání a soudců z lidu.

(2) Vyšší vojenský soud rozhoduje v senátech.

(3) Senáty vyššího vojenského soudu se skládají:

- a) ze dvou soudců z povolání a tří soudců z lidu, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně v trestních věcech,
- b) ze tří soudců z povolání v ostatních případech.

(4) Vyšší vojenské soudy dozírají na rozhodování všech soudů ve svém obvodu zejména tím, že rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, ve kterých rozhodovaly v prvním stupni vojenské obvodové soudy.

(5) Další případy rozhodování vyšších vojenských soudů upravují zákony o soudním řízení.“

23. Za § 24 se vkládá § 24a tohoto znění:

„§ 24a

(1) Náčelník vyššího vojenského soudu:

- a) může předsedat kterémukoli senátu,
- b) sleduje rozhodování všech senátů vyššího vojenského soudu a vojenských obvodových soudů v obvodu vyššího vojenského soudu,
- c) vyřizuje stížnosti pracujících.

(2) Náčelník vyššího vojenského soudu vykonává správu vyššího vojenského soudu, zejména zajišťuje jeho chod po stránce kádrové, organizační,

hospodářské a finanční, pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků vyššího vojenského soudu, řídí a kontroluje výkon správy vojenských obvodových soudů a plní další povinnosti, které vyplývají z jeho vojenského služebního poměru.“

24. Nad § 25 se vkládá nadpis „Nejvyšší soud Československé socialistické republiky“ a § 25 zní:

„§ 25

Nejvyšší soud Československé socialistické republiky se skládá z předsedy soudu, místopředsedy soudu, náměstků předsedy soudu a dalších soudců z povolání.“

25. § 26 zní:

„§ 26

[1] Nejvyšší soud Československé socialistické republiky rozhoduje v senátech.

[2] Senáty Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky se skládají:

a) z předsedy a čtyř soudců z povolání, jestliže rozhodují o stížnosti pro porušení zákona, podané proti rozhodnutím nejvyšších soudů republik nebo vojenských senátů Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky, anebo když zaujímají stanoviska k zajištění jednotného výkladu zákona; v tomto případě je třeba dbát toho, aby členy senátu byli občané obou republik,

b) z předsedy a dvou soudců z povolání, jestliže rozhodují v ostatních případech.

[3] Jestliže se rozhoduje ve věcech spadajících do výlučné příslušnosti vojenských soudů podle § 22, je senát složen z vojenských soudců Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky; ve věcech dotýkajících se občanských a vojenských soudů rozhodují smíšené senáty složené ze soudců trestního a vojenského kolegia. Podrobnosti o sestavování smíšených senátů upraví jednací řád Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky.“

26. § 27 zní:

„§ 27

[1] Nejvyšší soud Československé socialistické republiky sleduje rozhodování nejvyšších soudů republik a vojenských soudů.

Dozírá nad zákonností rozhodování všech soudů a zajišťuje jeho jednotnost tím, že

a) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím vyšších vojenských soudů,

b) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona proti rozhodnutím nejvyšších soudů republik a všech vojenských soudů a dále proti rozhodnutím vojenských senátů Nejvyššího soudu

Československé socialistické republiky, pokud tento soud rozhodoval o odvoláních; při rozhodování o stížnostech pro porušení zákona proti rozhodnutím vojenských senátů Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky jsou vyloučeni soudci, kteří rozhodovali o opravném prostředku,

c) zaujímá stanoviska k zajištění jednotného výkladu zákona,

d) přezkoumává zákonnost pravoplatných rozhodnutí, kterými byl uložen trest smrti.

[2] Nejvyšší soud Československé socialistické republiky dále

a) rozhoduje o uznání rozhodnutí cizozemských soudů na území Československé socialistické republiky,

b) rozhoduje spory o místní příslušnosti mezi soudy nebo státními notářstvími České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky,

c) rozhoduje o určení místně příslušného soudu nebo státního notářství, není-li možno zjistit, zda místně příslušný soud nebo státní notářství je na území jedné nebo druhé republiky,

d) rozhoduje o přikázání věci soudu nebo státnímu notářství druhé republiky, pokud to zákon o soudním řízení připouští,

e) rozhoduje o kompetenčních sporech mezi vojenskými a ostatními soudy,

f) rozhoduje spory o kompetenci mezi soudy jedné republiky a státními notářstvími druhé republiky.“

27. Za § 27 se vkládá § 27a tohoto znění:

„§ 27a

[1] Jestliže některá otázka vyžaduje sjednocení výkladu, může ji předseda Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky přikázat senátu k zaujetí stanoviska [§ 26 odst. 2 písm. b)].

[2] Před zaujetím stanoviska si předseda Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky vyžádá vyjádření generálního prokurátora Československé socialistické republiky a předsedů nejvyšších soudů republik.

[3] Podrobnosti upraví jednací řád Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky. V jednacím řádu se stanoví též postup, jak má Nejvyšší soud Československé socialistické republiky v zájmu zajištění jednotného výkladu zákona zaujímat v určité právní otázce stanovisko.“

28. § 28 zní:

„§ 28

[1] Soudci z povolání Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky tvoří podle úseku své činnosti trestní, občanskoprávní a vojenská kolegia. Předsedy kolegií jsou náměstci předsedy

Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky.

(2) Předsedové kolegií organizují a řídí činnost kolegií a sledují rozhodování senátů v kolegiích. Zejména řídí jejich rozborovou činnost, navrhuji kolegiím zobecnění poznatků z rozhodování soudů, upozorňují je na nedostatky v rozhodování, navrhuji zaujetí stanovisek ke správnému výkladu zákonů a jiných právních předpisů a podávají plénu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky zprávu o činnosti kolegií. Předseda vojenského kolegia mimo to plní další povinnosti vyplývající z jeho vojenského služebního poměru a zastupuje předsedu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky ve vojenských záležitostech.“

29. § 29 zní:

„§ 29

(1) Plénum Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky tvoří předseda, místopředseda, náměstci předsedy a další členové kolegií Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky. Zasedání pléna se mohou účastnit generální prokurátor Československé socialistické republiky a s poradním hlasem předsedové nejvyšších soudů republik. Na zasedání pléna je možno přizvat i vedoucí jiných státních orgánů a společenských organizací.

(2) Plénum Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky se může platně usnášet za přítomnosti nejméně dvou třetin svých členů.

(3) Plénum Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky zejména

- a) usnáší se na jednacím řádu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky,
- b) projednává a schvaluje zprávy předsedů kolegií Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky o činnosti těchto kolegií a zaujímá stanoviska k závažným právním otázkám sporným mezi kolegií,
- c) projednává zprávy o účinnosti zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů a na jejich podkladě dává podněty k nové právní úpravě,
- d) projednává a schvaluje zprávy o stavu socialistické zákonitosti pro Federální shromáždění.“

30. § 30 se vypouští.

31. § 31 zní:

„§ 31

(1) Předseda Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky svolává plénum tohoto soudu a předsedá mu. Vykonává správu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky s výjimkou jeho vojenského kolegia, zejména zajišťuje

jeho řádný chod po stránce kádrové, organizační, hospodářské a finanční a pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky.

(2) Místopředseda zastupuje předsedu. Jednací řád určí, jak se místopředseda Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky podílí na správě.“

32. § 32 se vypouští.

33. § 33 včetně nadpisu zní:

„§ 33

Sídla a obvody soudů

(1) Sídlem Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky je Praha.

(2) Sídlem nejvyšších soudů republik jsou hlavní města republik.

(3) Sídla a obvody okresních a krajských soudů určí zákony národních rad.

(4) Ministr spravedlnosti příslušné republiky může určit, že věci určitého druhu z obvodu několika soudů bude vyřizovat jeden okresní soud; v oboru vojenského soudnictví přísluší toto právo ministru národní obrany.

(5) Vojenské obvodové souady a vyšší vojenské souady zřizuje a zrušuje prezident Československé socialistické republiky, který též stanoví jejich sídla a obvody.“

34. Pod označením třetí hlavy „Správa soudů“ § 35 zní:

„§ 35

(1) Správu okresních a krajských soudů a nejvyššího soudu republiky vykonává ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky. Za tím účelem zejména:

- a) vykonává prověrky práce okresních a krajských soudů,
- b) sleduje soudní činnost a dává nejvyššímu soudu republiky, popřípadě Nejvyššímu soudu Československé socialistické republiky podněty k zobecnění soudní činnosti a k zajištění správného výkladu zákonů a jiných právních předpisů,
- c) vydává směrnice o otázkách výkonu správy soudu,
- d) řídí činnost soudů na úseku propagace právního řádu,
- e) zajišťuje řádný chod soudů po stránce kádrové, organizační, hospodářské a finanční,
- f) organizuje a řídí politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků soudů.

(2) V rámci úkolů uvedených v odstavci 1 pod písm. a) a b) může ministr spravedlnosti příslušné

republiky podat stížnost pro porušení zákona, jestliže zjistí při plnění svých úkolů, že jsou pro to dány podmínky podle zákonů o soudním řízení.“

35. § 36 zní:

„§ 36

Správu krajských a okresních soudů vykonává ministr spravedlnosti příslušné republiky buď přímo, nebo prostřednictvím jejich předsedů; správu okresních soudů může vykonávat též prostřednictvím předsedů krajských soudů. Správu nejvyššího soudu republiky vykonává ministr spravedlnosti příslušné republiky prostřednictvím předsedy tohoto soudu.“

36. § 37 včetně nadpisu zní:

„§ 37

V ý k o n s p r á v y v o j e n s k ý c h s o u d ů

(¹) Správu v oboru vojenského soudnictví (§ 35) vykonává ministr národní obrany, jemuž přísluší oprávnění ministra spravedlnosti republiky. V ministerstvu národní obrany se zřídí Správa vojenských soudů. Ministr národní obrany může při výkonu správy přenést na náčelníka Správy vojenských soudů výkon některých svých oprávnění. Ministr národní obrany stanoví, v jakém rozsahu se na správě vojenských soudů podílejí jejich náčelníci.

(²) Správu vojenského kolegia Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky vykonává ministr národní obrany prostřednictvím předsedy tohoto kolegia v dohodě s předsedou Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky.

37. § 38 se vypouští.

38. § 39 včetně nadpisu zní:

„§ 39

P ř e d p o k l a d y p r o v o l b u

(¹) Soudcem může být zvolen každý svéprávný, bezúhonný, věci socialismu oddaný československý státní občan, jehož politická a odborná způsobilost, zkušenosti a morální vlastnosti dávají záruku, že bude funkci řádně vykonávat, má právo volit do zastupitelských sborů, v den volby dosáhl věku 24 let a soublasí se svou kandidaturou u určitého soudu.

(²) Soudce z povolání mimo splnění podmínek uvedených v předchozím odstavci musí mít úplné vysokoškolské právnické vzdělání a úspěšně složenou odbornou justiční zkoušku.

(³) Soudce z lidu u vojenského soudu mimo splnění podmínek uvedených v odstavci 1 musí konat činnou vojenskou službu nebo být příslušníkem ozbrojených sborů; soudci z povolání u vojenských soudů a vojenští soudci Nejvyššího soudu Českoslo-

venské socialistické republiky musí mimo to mít hodnost důstojníka (generála) a splněné podmínky uvedené v odstavci 2.“

39. § 40 včetně nadpisu zní:

„§ 40

V o l e b n í o b d o b í

(¹) Soudci z povolání jsou voleni na dobu deseti let.

(²) Soudci z lidu jsou voleni na dobu čtyř let.

(³) Volební období začíná dnem zvolení.

(⁴) Soudci vojenských soudů a vojenští soudci Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky jsou voleni na dobu, po kterou vykonávají vojenskou činnou službu, nebo po kterou jsou příslušníky ozbrojených sborů, nejdéle však na dobu deseti let, jestliže jde o soudce z povolání, a na dobu čtyř let, jestliže jde o soudce z lidu.“

40. § 41 včetně nadpisu zní:

„§ 41

P o č e t s o u d c ů

(¹) Počet soudců z povolání u okresních a krajských soudů a u nejvyšších soudů republik stanoví ministr spravedlnosti příslušné republiky.

(²) Počet soudců z povolání u vojenských soudů určuje ministr národní obrany.

(³) Počet soudců u Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky stanoví předsednictvo Federálního shromáždění.

(⁴) Počet soudců z lidu stanoví předsedové [náčelníci] příslušného soudu, a to tak, aby jednotliví soudci nemuseli zasedat více než 12 dní v roce.

41. V § 42 se mění odstavec 2 a připojují se odstavce 3 a 4, takže odstavce 2 až 4 zní:

„(²) Bez složení tohoto slibu nemůže soudce vykonávat svou funkci. Odmítnutí složení slibu má za následek ztrátu funkce.

(³) Složení slibu se neopakuje, jestliže byl soudce zvolen znovu nebo do jiné soudcovské funkce.

(⁴) Slib skládají:

- a) soudci z povolání soudů republik do rukou předsedy národní rady,
- b) soudci Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky a soudci z povolání vojenských soudů do rukou předsedy Federálního shromáždění,
- c) soudci z lidu okresních a krajských soudů do rukou předsedy národního výboru, který je zvolil,
- d) soudci z lidu vojenských soudů do rukou náčelníka soudu.“

42. § 43 má nadpis „Volby soudců“ a zní:

„§ 43

[1] Soudce z povolání soudů republik volí a odvolává národní rada na návrh příslušného orgánu Národní fronty.

[2] Soudce Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky a soudce z povolání vojenských soudů volí a odvolává Federální shromáždění na návrh příslušného orgánu Národní fronty.

[3] Soudce z lidu soudů republik volí a odvolávají národní výbory podle zákonů národních rad.

[4] Soudce z lidu vojenských soudů volí a odvolávají shromáždění příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů na návrh komisí ustavených příslušnými veliteli.“

43. § 44 zní:

„§ 44

[1] Předsedu a místopředsedu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky volí Federální shromáždění ze soudců zvolených pro Nejvyšší soud Československé socialistické republiky.

[2] Náměstky předsedy Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky volí Federální shromáždění ze soudců zvolených pro tento soud.

[3] Předsedu nejvyššího soudu republiky, jakož i jeho náměstky volí národní rada ze soudců zvolených pro tento soud.

[4] Předsedy senátů Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky, jakož i předsedy senátů nejvyšších soudů republik ustanovují předsedové příslušného soudu ze soudců zvolených pro tento soud; jestliže jde o vojenské soudce, činí tak na návrh ministra národní obrany.

[5] Předsedy krajských soudů, jejich náměstky, jakož i předsedy okresních soudů a jejich náměstky ustanovuje ministr spravedlnosti příslušné republiky ze soudců z povolání zvolených pro tento soud.

[6] Předsedy senátů krajských a okresních soudů ustanovuje předseda příslušného krajského soudu ze soudců z povolání zvolených pro tento soud.

[7] Náčelníky vyšších vojenských soudů, vojenských obvodových soudů a jejich zástupce, předsedy senátů vyšších vojenských soudů a vojenských obvodových soudů ustanovuje ze soudců zvolených pro vyšší vojenské soudy a pro vojenské obvodové soudy ministr národní obrany.“

44. Za § 44 se vkládá § 44a tohoto znění:

„§ 44a

[1] O odvolání a zproštění soudce z funkce uvedené v § 44 rozhoduje orgán, který soudce zvolil, popřípadě ustanovil.

[2] Do funkcí uvedených v § 44 odst. 1 až 3 jsou soudci voleni a z nich odvolávání, popřípadě uvolňování na návrh příslušného orgánu Národní fronty.“

45. Oddíl třetí a čtvrtý (§ 45 až 48) se vypouští.

46. Ustanovení § 50 se zrušuje.

47. V § 51 se vypouštějí odstavce 6 až 8. Odstavce 1 až 5 zní:

„[1] Soudce může být z funkce uvedené v § 43 odst. 1 a 2 odvolán před uplynutím funkčního období, jestliže

- a) závažným způsobem porušuje své soudcovské povinnosti,
- b) jeho zdravotní stav mu nedovoluje řádně vykonávat soudcovské povinnosti,
- c) dosáhl věku 65 let.

[2] Návrh na odvolání soudce z funkce může též podat ministr spravedlnosti příslušné republiky, jestliže jde o soudce z povolání okresního a krajského soudu nebo nejvyššího soudu republiky; v ostatních případech může návrh podat ústřední orgán pověřený správou soudů. Před rozhodnutím o odvolání soudce z funkce je třeba si vyžádat jeho vyjádření.

[3] Soudce z povolání vojenského soudu a vojenský soudce Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky může být odvolán z funkce uvedené v § 43 odst. 2 i na návrh ministra národní obrany, jestliže je to odůvodněno organizačními změnami nebo jinými důležitými potřebami ozbrojených sil.

[4] Postup při odvolávání soudce z lidu vojenského soudu upraví ministr národní obrany.

[5] Funkce, pro kterou byl soudce zvolen nebo ustanoven, zaniká dnem, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o odvolání z funkce. Odvolání z funkcí uvedených v § 44 nemá za následek ztrátu funkce soudce (§ 43).“

48. V § 52 se vypouští odstavec 2 a odstavec 3 a 4, které se označují jako odstavce 2 a 3, zní:

„[2] Před rozhodnutím orgánu uvedeného v § 44a o zproštění soudce funkce je třeba si vyžádat stanovisko ústředního orgánu pověřeného správou příslušného soudu. Zproštění soudce funkcí uvedených v § 44 nemá za následek ztrátu funkce soudce (§ 43).

[3] Funkce, pro kterou byl soudce zvolen nebo ustanoven, zaniká dnem, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o zproštění. Doručením rozhodnutí o zproštění funkce soudce (§ 43) zaniká i funkce, pro kterou byl soudce ustanoven (§ 44).“

49. § 53 odst. 2 zní:

„[2] Soudce z povolání vojenského soudu a vojenský soudce Nejvyššího soudu Československé

socialistické republiky nemůže být propuštěn z vojenské činné služby nebo z ozbrojeného sboru, jestliže předtím podle § 51 nebyl odvolán ze soudcovské funkce (§ 43) nebo podle § 52 nebyl z této funkce uvolněn.“

50. § 54 včetně nadpisu zní:

„§ 54

Podmínky trestního stíhání

Pro činy spáchané při výkonu soudcovské funkce nebo v souvislosti s výkonem této funkce je možno soudce trestně stíhat nebo vzít do vazby pouze se souhlasem orgánu, který je zvolil.“

51. § 55 odst. 2 a 3 zní:

„(2) O dočasném zproštění výkonu soudcovské funkce rozhoduje:

- a) předseda soudu, jde-li o soudce příslušného soudu,
- b) předseda krajského soudu, jde-li o předsedu okresního soudu nebo jeho náměstka,
- c) ministr spravedlnosti příslušné republiky, jde-li o předsedu krajského soudu nebo jeho náměstka,
- d) ministr národní obrany, jde-li o soudce vojenského soudu.

(3) Orgán, který zahájil trestní řízení proti soudci, vyrozumí o tom předsedu (náměstka) příslušného soudu, a jde-li o soudce z povolání, též ústřední orgán pověřený správou příslušného soudu.“

52. § 56 zní:

„§ 56

(1) Soudcovská funkce je veřejnou funkcí. Na vztahy vyplývající z výkonu soudcovské funkce se vztahují, s výjimkou soudců vojenských soudů a vojenských soudců Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky, pokud tento zákon nestanoví něco jiného, ode dne složení slibu zvoleného soudce předpisy zákoníku práce. Osobní věci soudců z povolání okresních a krajských soudů a nejvyšších soudů republik vyřizuje ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky. Oprávnění ministra spravedlnosti příslušné republiky podle § 36 tím nejsou dotčena.

(2) Platové poměry soudců z povolání upraví ministr spravedlnosti po dohodě s ministrem práce a sociálních věcí příslušné republiky. Platové poměry soudců Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky upraví vláda Československé socialistické republiky.“

53. Za § 56 vkládá se § 56a tohoto znění:

„§ 56a

Soudci z povolání vojenských soudů a vojensktí soudci Nejvyššího soudu Československé socia-

listické republiky jsou vojáky z povolání, zahrnují se do počtu ozbrojených sil, a pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na ně předpisy platné pro vojáky z povolání.“

54. § 57 zní:

„§ 57

(1) V zájmu zajištění řádného plnění úkolů soudnictví je možno soudce z povolání dočasně přidělit

- a) k využití zkušeností ústřednímu orgánu pověřenému správou soudů,
- b) k výkonu soudcovské činnosti k soudu vyššího stupně,
- c) k výkonu soudcovské činnosti u okresního soudu (vojenského obvodového soudu) v obvodu krajského soudu (vyššího vojenského soudu), jde-li o soudce krajského soudu (soudce vyššího vojenského soudu),
- d) k výkonu soudcovské činnosti u jiného okresního soudu (vojenského obvodového soudu) v obvodu krajského soudu (vyššího vojenského soudu), jde-li o soudce okresního soudu (vojenského obvodového soudu).

(2) Pokud soudce s přidělením nesouhlasí, nesmí doba přidělení přesahovat dva kalendářní měsíce v kalendářním roce.

(3) I když soudce souhlasí s přidělením přesahujícím dobu uvedenou v odstavci 2, nesmí s výjimkou přidělení k ústřednímu orgánu pověřenému správou soudů doba přidělení přesahovat jeden kalendářní rok v období tří kalendářních roků.“

55. § 58 zní:

„§ 58

Přidělení provádí

- a) ministr spravedlnosti příslušné republiky, jde-li o přidělení k ministerstvu spravedlnosti nebo k nejvyššímu soudu republiky; v případě uvedeném na posledním místě činí tak v dohodě s předsedou nejvyššího soudu republiky,
- b) ministr národní obrany, jde-li o soudce vojenských soudů,
- c) předseda Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky po dohodě s ministrem spravedlnosti příslušné republiky (s ministrem národní obrany), jde-li o přidělení k Nejvyššímu soudu Československé socialistické republiky,
- d) předseda krajského soudu v ostatních případech; jestliže soudce s přidělením nesouhlasí, je možno ho přidělit pouze se souhlasem ministra spravedlnosti příslušné republiky.“

56. § 59 až 61 se vypouštějí.

57. Za § 62 se pod nadpisem „Justiční čekatelé“ vkládají § 62a až 62d tohoto znění:

„§ 62a

(1) Justiční čekatelé se připravují na budoucí výkon soudcovské činnosti. Jsou oprávněni vykonávat pod dozorem soudce z povolání jednoduché úkony vyhrazené samosoudci, které určí ministr spravedlnosti příslušné republiky (ministr národní obrany).

(2) Justiční čekatelé jsou povinni, a to i po skončení praxe, zachovávat mlčenlivost ve věcech, o kterých se dozvěděli při výkonu své činnosti, ve stejném rozsahu jako soudci. Osvobodit od této povinnosti je může předseda krajského soudu z důvodů uvedených v § 49.

(3) Justičním čekatelem u vojenského soudu se může stát pouze voják v činné službě.

(4) Justiční čekatel skládá při nástupu do práce stejný slib jako soudce (§ 42).

§ 62b

Praxe justičních čekatelů

Účelem praxe je vyškolit justiční čekatele pro jejich budoucí činnosti. Praxe justičních čekatelů trvá zpravidla tři roky. Ministr spravedlnosti příslušné republiky, popřípadě ministr národní obrany může na žádost justičního čekatele zcela nebo zčásti započítat do praxe dobu právnické činnosti v jiném pracovním nebo obdobném poměru, jestliže čekatel získal za jejího trvání zkušenosti potřebné pro výkon budoucí činnosti soudce.

§ 62c

Odborná justiční zkouška

Po skončení praxe jsou justiční čekatelé povinni podrobit se odborné justiční zkoušce, jejímž účelem je zjistit, zda má justiční čekatel potřebné vědomosti a je dostatečně připraven na to, aby mohl zastávat soudcovskou funkci. Výjimečně je možno justičního čekatele připustit k odborné justiční zkoušce již před uvolněním přípravné služby, jestliže se v dosavadní praxi zvláště osvědčil.

§ 62d

(1) Na justiční čekatele se vztahují přiměřeně obdobná ustanovení § 56 a 56a.

(2) Podrobné předpisy o praxi justičních čekatelů a odborné justiční zkoušce vydá ministr spravedlnosti příslušné republiky a ministr národní obrany.

58. Nadpis nad § 63 zní:

„Některá ustanovení o postavení soudců z lidu“.

V § 63 se vypouští odstavec 2, dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2 a slova „Nejvyššího soudu“ se nahrazují slovy „Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky“.

59. § 64 odst. 2 věta druhá zní:

„Způsob a výši náhrady stanoví ministr spravedlnosti příslušné republiky.“

60. V § 64 se připojuje další odstavec tohoto znění:

„(4) Soudům z lidu přísluší mimo náhradu hotových výdajů a ušlého výdělků za každý den jednání paušální náhrada za výkon jejich funkce. Tuto paušální náhradu vyplácí stát ve výši, kterou určí ministr spravedlnosti příslušné republiky. Náhrady příslušející soudcům z lidu vojenských soudů upraví ministr národní obrany v dohodě s resortními ministry, kterým jednotlivé ozbrojené sbory podléhají.“

61. § 67 až 69 se vypouštějí.

62. § 70 zní:

„§ 70

Odborná justiční zkouška, soudcovská zkouška, jednotná soudcovská zkouška, jednotná soudcovská a advokátní zkouška, vojenská právní zkouška, notářská zkouška, advokátní zkouška, prokurátorská zkouška, závěrečné hodnocení čekatelské praxe a jiné obdobné závěrečné zkoušky, vykonané před účinností tohoto zákona, mají stejné účinky jako odborná justiční zkouška podle tohoto zákona.

63. § 71 zní:

„§ 71

(1) Správa soudů je povinna zařadit soudce z povolání, který nebyl po skončení volebního období znovu zvolen, na místo odpovídající jeho odborné kvalifikaci a zkušenostem nabytým v soudcovské funkci.

(2) Není-li možno pro nedostatek volných pracovních míst učinit opatření podle odstavce 1, je správa soudů povinna být soudci z povolání, který nebyl znovu zvolen, nápomocna při vyhledání pracovního místa, odpovídajícího odborné kvalifikaci soudce a zkušenostem nabytým v soudcovské funkci.

(3) Jestliže se nepodařilo soudce z povolání, který nebyl znovu zvolen, zařadit na pracovní místo ani podle odstavce 1, ani podle odstavce 2, nebo nemá-li bývalý soudce na svém pracovním místě příjem, kterého dosahoval jako soudce z povolání před skončením volebního období, poskytuje mu správa soudů od zániku jeho funkce vyrovnání ve výši dosavadního soudcovského plátu, popřípadě ve výši rozdílu mezi dosavadním soudcovským platem a výdělkem, kterého dosahuje na novém pracovním místě. Vyrovnání přísluší po dobu šesti měsíců, jestliže soudce z povolání vykonával svou funkci méně než pět let, a po dobu jednoho roku, jestliže tuto funkci vykonával déle než pět let.

(4) Ustanovení odstavce 3 platí též, jestliže byl soudce odvolán z funkce podle § 51, vyrovnání platu mu však přísluší pouze po dobu tří měsíců. Vyrovnání nepřisluší soudci z povolání, který byl odvolán, jestliže má nárok na starobní důchod nebo plný invalidní důchod, nebo jestliže byl odvolán z důvodu, který by byl u pracovníka důvodem pro okamžité zrušení pracovního poměru. Částka vyrovnání se sníží o částečný invalidní důchod, který byl odvolanému soudci z povolání přiznán.

(5) Jestliže byl soudce odvolán nebo zproštěn z funkce podle § 44, nebo jestliže byl podle tohoto ustanovení zvolen nebo ustanoven do nižší funkce, přísluší mu po dobu tří měsíců vyrovnání mezi platem spojeným s dosavadní funkcí a novým platem.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nevztahují na soudce vojenských soudů a na vojenské soudce Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky, jejichž nároky jsou upraveny předpisy platnými pro vojáky z povolání.“

64. V § 72 odst. 1 slova „ministra spravedlnosti“ se nahrazují slovy „ministra národní obrany“ a odstavec 2 zní:

„(2) Za branné pohotovosti státu upraví způsob doplňování soudců vojenských soudů a vojenských soudů Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra Československé socialistické republiky a ministry spravedlnosti republik.“

65. Za § 72 se vkládá § 72a tohoto znění:

..§ 72a

(1) Ve výjimečných a zvláště odůvodněných případech je možno navrhnout a zvolit za soudce z povolání i občana, který jinak splňuje podmínky § 39, nesložil však odbornou justiční zkoušku, jestliže jeho alespoň pětiletá právní praxe, úspěš-

ně vykonávaná, zajišťuje, že je způsobilý k výkonu soudcovské činnosti. Osvědčení o tom, že tato podmínka je splněna, vydává ministr spravedlnosti příslušné republiky; jde-li o navržení a zvolení za soudce z povolání vojenského soudu, ministr národní obrany.

(2) Výjimečně mohou být zvoleni za soudce z povolání dosavadní soudci z povolání bez ukončení vysokoškolského právnického vzdělání, jestliže v praxi prokázali, že jsou způsobilí k výkonu soudcovské činnosti. Osvědčení o tom, že tato podmínka je splněna, vydává ministr spravedlnosti příslušné republiky.“

Článek 2

Do doby, než budou ustanoveny sídla a obvody soudů zákony národních rad (§ 33 odst. 3), zůstává v platnosti dosavadní územní organizace soudů.

Článek 3

Zrušují se:

1. dosud nezrušená ustanovení zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 59/1955 Sb., o platových poměrech soudců, prokurátorů a právních čekatelů (platový řád),
2. nařízení ministra spravedlnosti č. 23/1956 Sb., kterým se provádí ustanovení § 5 odst. 3 a 4 zákonného opatření č. 59/1955 Sb.

Článek 4

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona o organizaci soudů a o volbách soudců, jak vyplývá ze změn a doplňků provedených tímto zákonem.

Článek 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1970.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Ing. Černík v. r.

157

Z Á K O N

ze dne 18. prosince 1969,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 142/1961 Sb., o kárné odpovědnosti soudců z povolání

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Článek 1

Zákon č. 142/1961 Sb., o kárné odpovědnosti soudců z povolání, se mění a doplňuje takto:

1. V § 1 se vypouštějí v první větě slova „Československé socialistické republiky“.

2. § 3 odst. 1 zní:

„^[1] Kárné řízení konají kárné senáty krajských soudů, nejvyšších soudů republik a Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky.“

3. § 5 odst. 2 zní:

„^[2] Kárné řízení proti soudcům krajských soudů a nejvyšších soudů republik provádí kárný senát příslušného nejvyššího soudu republiky.“

4. V § 5 připojuje se odstavec 3 tohoto znění:

„^[3] Kárné řízení proti soudcům Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky provádí kárný senát tohoto soudu.“

5. § 6 odst. 1 zní:

„^[1] Kárné řízení se zahajuje na návrh

- a) předsedy Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky proti kterémukoli soudci tohoto soudu,
- b) ministra spravedlnosti proti kterémukoli soudci soudů příslušné republiky,
- c) předsedy nejvyššího soudu republiky proti kterémukoli soudci nejvyššího soudu republiky,
- d) předsedy krajského soudu proti kterémukoli soudci příslušného krajského soudu nebo okresního soudu v jeho obvodu,
- e) předsedy okresního soudu proti kterémukoli soudci příslušného okresního soudu.“

6 § 9 zní:

„§ 9

O zahájení kárného řízení a době projednání věci před kárným senátem vyrozumí předseda sou-

du, u něhož se provádí kárné řízení proti některému soudci soudů republiky, ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky.“

7. § 14 zní:

„§ 14

Rozhodnutí kárného senátu se doručí soudci, proti němuž se kárné řízení vede, orgánu, který zahájení kárného řízení navrhl, a jde-li o soudce některého soudu republiky, též ministerstvu spravedlnosti příslušné republiky.“

8. V § 15 odst. 1 druhá věta zní:

„O odvolání, které má odkladný účinek, rozhoduje kárný senát nejvyššího soudu republiky.“

9. § 15 odst. 4 zní:

„^[4] Proti rozhodnutí kárného senátu nejvyššího soudu republiky a kárného senátu Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky nelze podat opravný prostředek.“

10. V § 17 písm. b) zní:

„b) bylo uloženo opatření v řízení před národním výborem nebo jiným státním orgánem proto, že se dopustil přestupku.“

11. V § 18 první věta zní:

„Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na soudce vojenských soudů a na vojenské soudce Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky.“

12. Za § 18 se vkládá § 18a tohoto znění:

„§ 18a

Pokud není v tomto zákoně stanoveno něco jiného, použijí se v kárném řízení přiměřeně ustanovení trestního řádu.“

Článek 2

^[1] Do dne, kterým budou zřízeny nejvyšší soudy republik a Nejvyšší soud Československé so-

cialistické republiky, vykonává jejich působnost v kárných věcech Nejvyšší soud podle dosavadních ustanovení. místním lidovým soudem proto, že se dopustil provinění.

[²] Kárné řízení se neprovede proti soudci, kterému bylo před účinností tohoto zákona pravoplatně uloženo pro týž čin opatření v řízení před

Článek 3

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1970.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Ing. Černík v. r.

158

ZÁKON

ze dne 18. prosince 1969,

kterým se doplňují a mění občanský soudní řád, notářský řád a zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

9. § 36 zní:

Ustanovení občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb.) se mění a doplňují takto:

„§ 36

1. Z ustanovení § 8 se vypouštějí slova „zejména řízení o pracovním sporu u rozhodčího orgánu Revolučního odborového hnutí“.

(1) V řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce. Všichni soudci jsou si při rozhodování rovni.

2. § 9 zní:

„§ 9

K řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy.“

(2) Ve věcech pracovních, a nestanoví-li zákon jinak, ve věcech upravených zákonem o rodině jedná a rozhoduje vždy senát. V ostatních věcech jedná a rozhoduje předseda senátu jako jediný soudce (samosoudce). Předseda senátu jedná a rozhoduje jako samosoudce též v dalších případech, kde tak stanoví zákon. Ve všech případech, kdy jedná a rozhoduje předseda senátu, přísluší mu práva, která jsou vyhrazena senátu.

3. § 10 zní:

„§ 10

Krajské soudy rozhodují o odvoláních proti rozhodnutím okresních soudů a proti rozhodnutím státních notářství.“

(3) V případech, kdy podle zákona může jednat a rozhodovat předseda senátu jako samosoudce, může jednat a rozhodovat jako samosoudce i jiný soudce z povolání.

4. V ustanovení § 11 odst. 3 se slova „Nejvyšší soud“ nahrazují slovy „Nejvyšší soud Československé socialistické republiky“.

(4) Jinak může předseda senátu nebo jiný soudce z povolání sám provádět jen takové úkony, jimiž se nerozhoduje.“

5. Ustanovení § 12 odst. 3 se doplňuje touto větou: „Je-li jeden z těchto soudů na území České socialistické republiky a druhý na území Slovenské socialistické republiky, rozhoduje o přikázání Nejvyšší soud Československé socialistické republiky.“

10. § 67 odst. 2 se zrušuje a označení odstavce 1 se vypouští.

6. § 13 se zrušuje.

11. Ustanovení § 82 odst. 2 zní:

7. § 16 odst. 1 zní:

„(1) O tom, zda je soudce vyloučen, rozhodne nadřízený soud v senátě. O vyloučení soudců nejvyšších soudů republik a Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky rozhodne jiný senát téhož soudu.“

„(2) Předcházelo-li řízení u soudu řízení u komise pro pracovní spory, je řízení u soudu zahájeno také dnem, kdy postoupená věc došla soudu.“

12. V ustanovení § 88 písm. g) se nahrazují slova „rozhodčí orgán“ slovy „komise pro pracovní spory“.

13. V ustanovení § 105 odst. 2 se slova „Nejvyššímu soudu“ nahrazují slovy „Nejvyššímu soudu Československé socialistické republiky“.

14. Ustanovení § 108 odst. 2 se zrušuje a vypouští se označení odstavce 1.

8. Ustanovení § 17 odst. 1 se zrušuje a vypouští se označení odstavce 2.

15. V ustanovení § 135 odst. 1 se slovo „provízení“ nahrazuje slovem „přečin“.

16. V § 230 odst. 2 připojuje se věta tohoto znění:

„Návrh může být podán i po uplynutí této lhůty, jestliže trestní rozsudek, na jehož podkladě bylo v občanském soudním řízení přiznáno právo, byl později podle trestně právních předpisů zrušen.“

17. § 237 zní:

„§ 237

(¹) Ke stížnosti je oprávněn generální prokurátor Československé socialistické republiky, a jde-li o rozhodnutí nejvyššího soudu republiky, některého krajského nebo okresního soudu (státního notářství), také generální prokurátor a ministr spravedlnosti příslušné republiky. Stížnost projedná nejvyšší soud republiky, jde-li o rozhodnutí některého krajského nebo okresního soudu (státního notářství), a Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, jde-li o rozhodnutí nejvyššího soudu republiky.

(²) Stížnost projedná příslušný soud v senátě.“

18. Ustanovení § 245 odst. 1 zní:

„(¹) Přezkoumávat rozhodnutí jiných orgánů jsou příslušné

- a) okresní soudy, není-li zákonem stanoveno jinak,
- b) krajské soudy, jde-li o rozhodnutí ve věcech důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění, nebo jestliže je tak stanoveno zákonem,
- c) nejvyšší soudy České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky, jde-li o přezkoumání rozhodnutí ústředních orgánů České socialistické republiky nebo Slovenské socialistické republiky,
- d) Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, jde-li o přezkoumání rozhodnutí federálních orgánů Československé socialistické republiky.“

19. Ustanovení § 250 zní:

„§ 250

(¹) Proti rozhodnutí soudu není přípustná obnova řízení a s výjimkou případů podle odstavce 2 ani odvolání.

(²) Ve věcech důchodového zabezpečení je možno podat proti rozhodnutí krajského soudu odvolání, o němž rozhoduje nejvyšší soud republiky.

(³) Proti pravomocným rozhodnutím je možno podat stížnost pro porušení zákona.“

20. V § 274 se vypouští ustanovení písm. a) a v ustanovení písm. c) se nahrazují slova „rozhodčích orgánů v pracovních sporech“ slovy „komisi pro pracovní spory“.

21. Ustanovení § 275 odst. 2 zní:

„(²) Návrh na výkon rozhodnutí je třeba podat vždy u soudu.“

Čl. II

Ustanovení notářského řádu (zákona č. 95/1963 Sb.) se mění takto:

1. Ustanovení § 10 odst. 1 první věta za středníkem zní:

„jde-li o státní notářství v obvodech různých krajských soudů, rozhodne nejvyšší soud republiky, a jde-li o státní notářství v obvodech České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky, rozhodne Nejvyšší soud Československé socialistické republiky“.

2. V § 10 odst. 3 se nahrazují slova „Nejvyšší soud“ slovy „Nejvyšší soud Československé socialistické republiky“.

3. V § 22 odst. 3 se nahrazují slova „Nejvyšší soud“ slovy „nejvyšší soud republiky“.

Čl. III

Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, se mění a doplňuje takto:

1. V § 39 odst. 1 připojuje se věta tohoto znění:

„Pravomoc československých soudů je dána také pro řízení o výživném proti československému občanu, proti němuž je uplatňován nárok nezletilým cizincem bydlícím v cizině, a pro řízení, v němž československý občan navrhuje proti nezletilému cizinci bydlícímu v cizině zrušení nebo změnu rozhodnutí československého soudu.“

2. Ustanovení § 67 odst. 2 zní:

„(²) Vyslovit, že se uznává rozhodnutí uvedeně v odstavci 1, přísluší jen Nejvyššímu soudu Československé socialistické republiky po slyšení generálního prokurátora Československé socialistické republiky. Návrh může podat vedle účastníků každý, kdo prokáže právní zájem, a v zájmu společnosti i generální prokurátor Československé socialistické republiky. Nejvyšší soud Československé socialistické republiky rozhoduje rozsudkem; jednání nemusí nařizovat.“

Čl. IV

1. Majetkové věci, o nichž bylo řízení zahájeno u místních lidových soudů, které nebyly rozhod-

nuty v den, kdy tento zákon nabude účinnosti, postoupí se bez návrhu soudu, v jehož obvodu byl místní lidový soud; ve věcech, v nichž bylo místním lidovým soudem již rozhodnuto, platí o odvolání dosavadní předpisy, okresní soud je však povinen rozhodnout ve věci samé.

2. Přípustnost obnovy řízení a stížnosti pro porušení zákona u pravomocných rozhodčích výroků se posuzuje jako u rozhodnutí soudů.

3. Působnost, která podle tohoto zákona přísluší nejvyšším soudům republik a Nejvyššímu soudu Československé socialistické republiky, vykonává do dne ustavení těchto soudů dosavadní Nejvyšší soud. Rozhoduje přitom v senátu v takovém složení, které je předepsáno pro soud, jehož funkci plní.

4. Pokud se v civilněprocesních předpisech mluví o Nejvyšším soudu, rozumí se tím podle povahy věci Nejvyšší soud Československé socialistické republiky, Nejvyšší soud České socialistické republiky nebo Nejvyšší soud Slovenské so-

cialistické republiky; pokud se mluví o generálním prokurátorovi, rozumí se tím podle povahy věci generální prokurátor Československé socialistické republiky, generální prokurátor České socialistické republiky nebo generální prokurátor Slovenské socialistické republiky.

5. Pokud bude působnost nejvyšších soudů republik a Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky vykonávat dosavadní Nejvyšší soud, může jeho předseda podávat ve věcech skončených pravomocně před počátkem účinnosti tohoto zákona stížnost pro porušení zákona.

6. Ustanovení § 365 se použije obdobně i na rozhodnutí místních lidových soudů a smíry jimi schválené a na rozhodnutí rozhodčích orgánů v pracovních věcech a smíry jimi schválené, vydané před počátkem účinnosti tohoto zákona.

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1970.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Ing. Černík v. r.

159

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ

České socialistické republiky

ze dne 5. prosince 1969

o kulturních fondech, o příspěvcích příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců kulturním fondům, o příspěvcích za užití volných děl literárních, vědeckých a uměleckých a o příspěvcích uživatelů děl

Vláda České socialistické republiky nařizuje k provedení § 35 odst. 3, § 41 odst. 2, § 42 odst. 3 a § 44 odst. 1 písm. d) zákona č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon):

ČÁST I

Kulturní fondy

§ 1

[¹] Podporu tvůrčí činnosti literární, vědecké a umělecké zajišťují kulturní fondy

- a) pro obor písemnictví, obor novinářství a obor tvůrčí činnosti v oblasti divadla, filmu a televize: Český literární fond se sekcí pro vědeckou a odbornou literaturu, sekcí pro tvůrčí činnost v oblasti divadla a rozhlasu, sekcí pro tvůrčí činnost v oblasti filmu a televize a sekcí pro novinářství,
- b) pro obor hudby: Český hudební fond se sekcí pro výkonné umělce,
- c) pro obor výtvarných umění a architektury: Český fond výtvarných umění se sekcí pro architekturu.

[²] Kulturní fondy (dále jen „fondy“) jsou socialistickými organizacemi, které mohou svým jménem nabývat práv a zavazovat se; sídlem fondů je Praha.

§ 2

[¹] Posláním fondů je cílevědomě podporovat pokrokovou literární, vědeckou a uměleckou tvorbu a uměleckou činnost vysoké ideové a estetické úrovně a společenského významu.

[²] Svě poslání plní fondy zejména tím, že

- a) všestranně vytvářejí vhodné podmínky pro vznik literárních, vědeckých a uměleckých děl a uměleckých výkonů,
- b) zřizují a provozují podniky a účelová zařízení, jež jsou v souladu s posláním fondů,
- c) zřizují pro tvůrčí práci domovy a kluby,

d) poskytují k podpoře tvůrčí činnosti půjčky, stipendia a cestovní příspěvky, popřípadě zajišťují různé služby,

e) poskytují v naléhavých případech tvůrčím pracovníkům, popřípadě jejich rodinným příslušníkům, podpory.

[³] V oblasti vědy pečují fondy o rozvoj takové činnosti, jejímž výsledkem je dílo ve smyslu autorského zákona.

[⁴] Podrobnosti o úkolech jednotlivých fondů a jejich sekcí stanoví organizační řády těchto fondů (§ 13).

§ 3

Finančním základem hospodaření fondů jsou příspěvky příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců kulturním fondům (§ 42 odst. 1 autorského zákona), výnosy jejich majetku, přebytky z jimi spravovaných podniků a účelových zařízení, dary a dědictví. Fondy dále hospodaří s prostředky, které jim přidělí ministerstvo kultury z výnosů příspěvků za užití volných děl literárních, vědeckých a uměleckých a z příspěvků uživatelů děl (§ 35 odst. 3 a § 42 odst. 2 autorského zákona).

§ 4

[¹] Správu fondů a jejich sekcí obstarávají jejich výbory; členy výborů a sekcí jmenuje a odvolává ministr kultury.

[²] Výbory fondů a sekcí volí ze svých členů předsedu a místopředsedu, které potvrzuje ministr kultury. Předseda výboru fondu odpovídá za činnost výboru ministru kultury.

[³] Jménem fondu jednájí a za něj podpisují předseda nebo místopředseda výboru fondu spolu s dalším členem výboru a ředitelem fondu.

[⁴] Činnost fondu zajišťuje a usnesení výboru fondu provádí ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr kultury na návrh výboru fondu. Ředitel fondu odpovídá za svou činnost ministru kultury.

(3) Výbor sekce odpovídá za činnost sekce příslušnému výboru fondu. Výbory fondů projednávají nejméně dvakrát do roka činnost a hospodaření svých sekcí, a to na společném zasedání výboru fondu s výborem sekce.

§ 5

(1) O věcech společných všem fondům a o zajištění společného postupu při provádění státní kulturní politiky, jakož i o uplatňování celospolečenských zájmů při činnosti fondů, rozhoduje ministr kultury. Jako poradní orgán ministra kultury se zřizuje Sbor pro otázky kulturních fondů, jehož členy jsou předsedové výborů fondů a výborů sekcí a ředitelé fondů.

(2) Sbor vytvořený podle odstavce 1 se vyjadřuje zejména

- a) ke koncepci rozvoje jednotlivých fondů, jejich podniků a účelových zařízení,
- b) k hospodaření fondů, přičemž sleduje, aby při používání finančních prostředků byly realizovány záměry kulturní politiky státu,
- c) k plánům činnosti, k plánům investic, k plánům práce, rozpočtům a závěrečným účtům fondů,
- d) k zásadám podpůrčí činnosti fondů a k jejich provádění,
- e) k jiným zásadním opatřením týkajícím se všech fondů.

§ 6

Fondy řídí a na jejich činnost dozírá ministerstvo kultury.

§ 7

(1) Funkční období výborů fondů a výborů sekcí (dále jen „výbory“) je tříleté.

(2) Bude-li člen výboru odvolán nebo přestane-li jinak být členem před uplynutím funkčního období, musí být za něho jmenován jiný člen na zbývající dobu.

§ 8

Výbory mohou na své schůze zvat odborné poradce, popřípadě si od nich vyžadovat odborné posudky, návrhy apod. Náklady s tím spojené hradí fondy ze svých prostředků. Ze své funkce se jednání výboru zúčastňuje ředitel fondu.

§ 9

(1) Členství ve výborech je funkce čestná.

(2) Za hotové výlohy vzešlé z výkonu funkce přísluší náhrada podle obecných předpisů.

§ 10

Výbory se scházejí podle potřeby, výbory fondů však nejméně dvakrát měsíčně.

§ 11

(1) Výbory jsou schopny se usnášet za přítomnosti většiny členů.

(2) K platnosti usnesení je třeba prosté většiny hlasů přítomných členů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

(3) Nesouhlasí-li předseda výboru fondu nebo ředitel fondu s usnesením výboru fondu, předloží je se svým stanoviskem ministru kultury k rozhodnutí; v takovém případě se usnesení výboru fondu až do rozhodnutí ministra kultury neprovede.

§ 12

O jednání výboru se pořizuje zápis, jehož správnost potvrzuje předseda výboru.

§ 13

Výbory fondů vydají se schválením ministerstva kultury do tří měsíců od počátku účinnosti tohoto vládního nařízení podrobné organizační a pracovní řády fondů a jejich sekcí.

ČÁST II

Příspěvky příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců kulturním fondům

§ 14

(1) Příjemci autorských odměn a odměn výkonných umělců odvádějí kulturním fondům, s výjimkami uvedenými v odstavcích 2 a 3, příspěvek ve výši 2 % hrubé odměny.

(2) Dědici autorských práv a autoři děl fotografických, dosáhnou-li ročních příjmů z autorských odměn více než 50 000 Kčs, odvádějí příspěvek kulturním fondům ve výši 3 %, dosáhnou-li více než 100 000 Kčs ročně, ve výši 5 % celkových ročních příjmů. Z příjmů podrobených vyššímu příspěvku nesmí však po odpočtu příspěvku zůstat příjemci méně, než z nejvyššího součtu odměn podrobeného ještě nižšímu příspěvku.

(3) Příspěvek podle odstavce 1 nebo 2 se neodvádí z odměn osvobozených od daně podle § 4 zákona č. 36/1965 Sb., o dani z příjmů z literární a umělecké činnosti, a z odměn, které podléhají dani ze mzdy.

(4) Příspěvky příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců přísluší kulturním fondům a tvoří základní zdroje jejich příjmů pro plnění jejich úkolů (§ 41 autorského zákona).

§ 15

(1) Organizace, která vyplácí odměnu, srazí příspěvek ve výši 2 %; sražené částky vyúčtuje

a odvede hromadně za kalendářní měsíc vždy do 20. dne následujícího měsíce organizací příslušné pro vybírání příspěvků (§ 16).

(2) Příjemci autorských odměn, na jejichž odměny se vztahuje ustanovení § 14 odst. 2 o zvýšeném příspěvku, jsou povinni poukázat příslušné vybírající organizaci nejpozději do 31. ledna následujícího roku rozdíl mezi příspěvkem zaplacenými srážkou a příspěvkem, k jehož úhradě jsou povinni.

(3) Příspěvky z odměn přijatých od občanů a ohlášených podle § 5 odst. 1 zákona č. 36/1965 Sb. uhradí příjemce odměny přímo organizaci příslušné pro vybírání příspěvků.

§ 16

(1) Příspěvky příjemců autorských odměn pro Český literární fond vybírá DILIA — České divadelní a literární jendatelství v Praze.

(2) Příspěvky příjemců autorských odměn pro Český hudební fond vybírá OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním v Praze.

(3) Veškeré příspěvky pro Český fond výtvarných umění vybírá Ochranná organizace autorská při Českém fondu výtvarných umění v Praze.

(4) Příspěvky příjemců odměn výkonných umělců pro Český literární fond i pro Český hudební fond vybírá Ochranné sdružení výkonných umělců v Praze.

§ 17

(1) Českému literárnímu fondu plynou příspěvky z odměn za vytvoření a užití

- a) uměleckých děl slovesných, s výjimkou s nimi spojených děl výtvarných (odstavec 3) a děl hudebních s textem nebo bez textu [odstavec 2 písm. a)],
- b) odborných a vědeckých děl slovesných,
- c) děl užitých žurnalisticky (příspěvky do periodického tisku, rozhlasu a televize) včetně novinářské fotografie,
- d) děl divadelních, filmových a uměleckých děl užitých v rozhlase a televizi, s výjimkou uvedenou pod písm. a) a
- e) uměleckých výkonů podaných při provedení uměleckých děl slovesných, děl divadelních, při tvorbě děl filmových a děl určených k vysílání rozhlasem nebo televizi, s výjimkou výkonů podaných při provedení děl hudebních s textem nebo bez textu, která jsou s dílem divadelním, filmovým nebo s dílem určeným k vysílání rozhlasem nebo televizi [odstavec 2 písm. b)] spojena,

přičemž výnosy na příspěvcích z odměn uvedených pod písm. b) tvoří finanční základ pro činnost sekce pro vědeckou a odbornou literaturu, pod písm. c) se dělí mezi Český literární fond a jeho

sekce pro novinářství a pro vědeckou a odbornou literaturu podle pokynu, který vydá ministr kultury; výnosy na příspěvcích z odměn uvedených pod písm. d) a e) tvoří finanční základ pro činnost sekce v oblasti divadla a rozhlasu a sekce v oblasti filmu a televize.

(2) Českému hudebnímu fondu plynou příspěvky z odměn za vytvoření a užití

- a) děl hudebních s textem nebo bez textu a hudební složky děl divadelních, filmových a uměleckých děl užitých v rozhlase a televizi,
- b) uměleckých výkonů podaných při provedení hudebních děl s textem nebo bez textu a hudební složky děl divadelních, filmových a děl určených k vysílání rozhlasem nebo televizi,

přičemž výnosy na příspěvcích z odměn uvedených pod písm. b) tvoří finanční základ pro činnost sekce pro výkonné umělce.

(3) Českému fondu výtvarných umění přísluší příspěvky z odměn za vytvoření a užití děl výtvarných umění včetně děl umění architektonického a děl umění užitého, jakož i děl fotografických, s výjimkou uvedenou v odstavci 1 pod písm. c).

(4) Příspěvky, které organizace uvedené v § 16 vybraly v kalendářním měsíci, odvedou příslušným kulturním fondům nejpozději 20. dne měsíce následujícího; odečíst si mohou nejvýše 5 % vybraných příspěvků na úhradu nákladů spojených s jejich vybíráním. Konečné vyúčtování provedou tyto organizace po uplynutí kalendářního roku do 30 dnů.

§ 18

Kulturním fondům uvedeným v § 1 přísluší příspěvky z odměn autorů a výkonných umělců, kteří mají trvalé bydliště v České socialistické republice; příspěvky z odměn autorů a výkonných umělců, kteří mají trvalé bydliště v Slovenské socialistické republice, přisluší obdobným slovenským organizacím.

§ 19

Skutečnosti rozhodné pro vyměření příspěvků a pro jejich oddělené vyúčtování podle fondů, popřípadě jejich sekcí, zejména základy pro výpočet příspěvků a údaje, za jaké dílo nebo umělecký výkon se odměna vyplácí, jsou vybírající organizace oprávněny kontrolovat z účetních záznamů a jiných dokladů u organizací vyplácejících odměny. Tyto organizace jsou povinny předkládat organizacím příslušným pro vybírání příspěvků jen celkové vyúčtování příspěvků rozdělené podle jednotlivých fondů, popřípadě jejich sekcí.

§ 20

Pověření pracovníci fondů jsou oprávněni nahližet u vybírajících organizací do veškerých dokladů pro výpočet a výběr příspěvků.

ČÁST III

§ 24

**Příspěvky za užití volných děl
literárních, vědeckých
a uměleckých a příspěvky
uživatelů děl**

Oddíl 1

Příspěvky za užití volných děl

§ 21

[¹] Organizace užívající literárního, vědeckého nebo uměleckého díla, které je z hlediska práva autorského volné (§ 35 autorského zákona), je povinna za každé užití odvést příspěvek.

[²] Příspěvky za užití volných děl vybírají socialistické organizace oprávněné k zastupování autorů ve výkonu jejich práv podle autorského zákona.

§ 22

[¹] Za vydání volného díla literárního, vědeckého nebo uměleckého, jakož i díla fotografického, odvádí nakladatelství, popřípadě vydavatelství časopisů, příspěvek ve výši poloviny částky, kterou by byl uživatel povinen za takové vydání zaplatit jako autorskou odměnu, kdyby dílo nebylo volné. Touto částkou se rozumí odměna vypočtená podle platných předpisů o autorských odměnách s použitím dolní hranice stanovených sazeb nebo — pokud autorské odměny za skutečněný způsob užití nejsou upraveny — obvykle uživatelem poskytovaná autorská odměna za shodný způsob užití obdobného díla, které není volné.

[²] Z příspěvkové povinnosti jsou vyňata klasická díla marxismu-leninismu. Dále nepodléhají příspěvkové povinnosti volná díla, jejichž rozmnoženiny jsou šířeny zdarma.

§ 23

[¹] Za veřejné provozování volného díla divadelního, včetně jeho hudební a výtvarné složky, za vysílání takových děl rozhlasem nebo televizí, za uvádění vyrobených zvukových snímků těchto děl do prodeje, jakož i za užití volného díla literárního, vědeckého nebo uměleckého k výrobě filmu, odvádí uživatel díla příspěvek ve výši poloviny částky, kterou by byl povinen zaplatit jako autorskou odměnu, kdyby dílo nebylo volné.

[²] Za veřejné přednesení volného díla literárního odvádí uživatel díla příspěvek ve výši 20 % autorské odměny za takové užití, kterou by byl povinen zaplatit, kdyby dílo nebylo volné.

Za veřejné vystavení volného díla výtvarných umění nebo díla fotografického odvádí uživatel díla příspěvek ve výši 5 % autorské odměny za takové užití, kterou by byl povinen zaplatit, kdyby dílo nebylo volné.

§ 25

Za veřejné nedivadelní provozování volných děl hudebních s textem nebo bez textu odvádí socialistická organizace, již je přiznáno výhradní oprávnění udílet k takovému užívání děl svolení a vybírat za to autorské odměny,^{*)} příspěvek ve výši 2 % čistého výnosu autorských odměn za takové provozování dosaženého v kalendářním roce za všechny veřejné hudební produkce.

§ 26

Za rozhlasové vysílání volných literárních a hudebních děl s textem nebo bez textu odvádí uživatel příspěvek ve výši 25 hal. ročně za každého oprávněného držitele rozhlasového přijímače.

§ 27

Za televizní vysílání volných děl literárních, hudebních děl s textem nebo bez textu, popřípadě děl výtvarných umění, odvádí uživatel příspěvek ve výši 30 hal. ročně za každého oprávněného držitele televizního přijímače.

§ 28

Za prodej vyrobených zvukových snímků nedivadelních děl odvádí jejich výrobce příspěvek, který činí u volných děl

- a) literárních 5 %
- b) hudebních s textem nebo bez textu 15 %

z úhrnu autorských odměn za užití děl toho nebo onoho druhu.

§ 29

Za užití volných děl při veřejném promítání filmů nebo při jiném hospodářském využití filmů odvádí uživatel příspěvek, který činí

- a) 15 % úhrnu autorských odměn za promítání a jiné hospodářské využití filmů pro autory jejich literární složky,
- b) 10 % úhrnu autorských odměn za promítání a jiné hospodářské využití filmů pro autory jejich hudební složky a
- c) 2 % úhrnu autorských odměn pro autory děl výtvarných umění a děl fotografických za užití jejich děl k výrobě filmu

vyúčtovaných v běžném kalendářním roce.

^{*)} Vyhláška č. 196/1954 Ú. l., o sazbách provozovacích honorářů za veřejné nedivadelní provozování hudebních děl, ve znění vyhl. č. 183/1968 Sb.

§ 30

⁽¹⁾ Příspěvky podle § 22 a 23 (s výjimkami uvedenými dále v odstavcích 2 a 3), § 27, § 28 písm. a) a § 29 písm. a) vybírá DILIA — České divadelní a literární jednatelství v Praze.

⁽²⁾ Příspěvky podle § 23 (pokud jde o užití hudebních děl k výrobě filmů), § 25 a 26, § 28 písm. b) a § 29 písm. b) vybírá OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním v Praze.

⁽³⁾ Příspěvky podle § 22 za vydání děl výtvarných umění a děl fotografických a příspěvky podle § 24 a podle § 29 písm. c) vybírá Ochranná organizace autorská při Českém fondu výtvarných umění v Praze.

§ 31

Příspěvky podle § 22 až 24 jsou splatné nejpozději do čtyř týdnů od užití díla. Paušálně stanovené příspěvky podle § 25 až 29 jsou splatné nejpozději do 3 měsíců po uplynutí období dohodnutého s vybírající organizací příslušnou podle § 30 za takové období; toto období nesmí však být delší než šest měsíců.

Oddíl 2

Příspěvky uživatelů děl

§ 32

Uživatelé děl jsou povinni odvádět za užití děl příspěvek ve výši 1 %, a to při

1. vydání díla ve formě neperiodické publikace z maloobchodní ceny celého nákladu,
2. otištění díla v periodickém tisku z autorské odměny,
3. veřejném provozování divadelních děl z úhrnného příjmu na vstupném,
4. uvádění zvukových snímků do prodeje z úhrnné hrubé tržby za prodané snímky,
5. rozhlasovém a televizním vysílání z celkového výnosu rozhlasových a televizních poplatků,
6. veřejném promítání filmů z úhrnného příjmu na vstupném,
7. veřejném nedivadelním provozování hudebních děl z provozovací autorské odměny za každou produkci,
8. rozšiřování rozmnoženin děl výtvarného umění a děl fotografických z úhrnné hrubé tržby za prodané rozmnoženiny, nebo u rozmnoženin rozšiřovaných zdarma — z autorské odměny,
9. veřejném vystavování děl výtvarného umění z úhrnného příjmu na vstupném a při
10. užití děl architektonických k prostorovému provedení nebo při opakovaném použití těchto děl z ceny architektonického projektu.

§ 33

Příspěvky uživatelů děl vyměřují a vybírají u těch způsobů užití děl, které jsou uvedeny v § 32 pod bodem 1 až 3, organizace uvedené v § 30 odst. 1, pod bodem 4 až 7, organizace uvedené v § 30 odst. 2 a pod bodem 8 až 10, organizace uvedené v § 30 odst. 3.

§ 34

Příspěvky uživatelů děl jsou splatné měsíčně do 10. dne následujícího měsíce; vybírající organizace mohou však uživatelům děl povolit placení zálohové s čtvrtletním vyúčtováním.

Oddíl 3

Hospodaření s příspěvky

§ 35

⁽¹⁾ Příspěvky za užití volných děl literárních, vědeckých a uměleckých spolu s příspěvky uživatelů děl (dále jen „příspěvky“) jsou určeny na podporu tvůrčí činnosti ve všech oborech literatury, vědy a umění zajišťované prostřednictvím kulturních fondů.

⁽²⁾ Výnosy z příspěvků soustřeďuje ministerstvo kultury na zvláštním účtě k tomuto účelu zřízeném a rozděluje je jednotlivým fondům a sekcím v souladu s kulturně politickými záměry a potřebami kulturních fondů.

⁽³⁾ Podle dohody ministrů kultury České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky může být část z výnosů na příspěvcích poskytnuta v souladu s dlouhodobým záměrem postupného vyrovnávání úrovně obou národních kultur ministerstvu kultury Slovenské socialistické republiky.

§ 36

Vybírající organizace poukážou vybrané příspěvky na zvláštní účet ministerstva kultury (§ 35 odst. 2) do 15. dne následujícího měsíce po obdržení příslušných částek; odečíst si mohou nejvýše 5 % vybraných příspěvků na úhradu nákladů s vybiráním spojených.

§ 37

⁽¹⁾ Skutečnosti rozhodné pro vyměření příspěvků, zejména základ pro jejich výpočet, musí být vybírající organizaci oznámeny při vyúčtování. Vybírající organizace je oprávněna nahlížet do účetních záznamů a jiných dokladů pro výpočet příspěvků.

⁽²⁾ Nebude-li příspěvek odveden vybírající organizací včas, zvyšuje se o desetinu původní výše a vybírající organizace je oprávněna požadovat náhradu nákladů spojených s provedeným šetřením a upomínáním.

§ 38

Orgány pověřené ministerstvem kultury jsou oprávněny nahlížet u vybírajících organizací do veškerých podkladů pro výpočet a výběr příspěvků.

Část IV

Ustanovení závěrečná

§ 39

Zrušuje se s platností pro Českou socialistickou republiku

- a) vládní vyhláška č. 2/1966 Sb., o kulturních fondech a koordinačním výboru kulturních fondů,
- b) vládní vyhláška č. 3/1966 Sb., o příspěvcích příjemců autorských odměn a odměn výkonných umělců kulturním fondům,
- c) vládní vyhláška č. 4/1966 Sb., o příspěvcích za užití volných děl literárních, vědeckých a uměleckých a o příspěvcích uživatelů děl.

§ 40

Toto vládní nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Prof. Ing. Kempný, CSc., v. r.